

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-07-10/2012
P/12/169

Rzeszów, sierpnia 2012 r.

Pan

Stanisław Kwolek

Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny w Sanoku

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r. poz. 82) zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sanoku (Stacji) w zakresie sprawowania nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów sanitarnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – 2012 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 lipca 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Rzeszowie stosownie do przepisów art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze

wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli **ocenia pozytywnie** sprawowanie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku (PPIS) nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów sanitarnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – I połowa 2012.

Najwyższa Izba Kontroli **ocenia pozytywnie** prawidłowość zatwierdzania i rejestracji zakładów i innych podmiotów, produkujących żywność oraz działających na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w okresie objętym kontrolą.

W kontroli ustalono, że PPIS sprawował nadzór sanitarny nad 600 zakładami w 2009 r., 613 – w 2010 r., 577 – w 2011 r. i 566 – w I połowie 2012 r. Zakłady produkujące i przetwarzające żywność – w stosunku do wszystkich nadzorowanych zakładów – stanowiły: w 2009 r. – 4.3 %, w 2010 r. – 4,2 %, w 2011 r. – 4,5 % i w I połowie 2012 r. – 4,2 %. Wszystkie zakłady, podlegające nadzorowi sanitarnemu, ujęte były w rejestrze prowadzonym na bieżąco, według wzoru określonego przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 r. w *sprawie wzorów dokumentów dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 106, poz. 730). PPIS prowadził rejestr wniosków o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W rejestrze tym ujętych zostało: 6 wniosków w 2009 r., po 2 wnioski w 2010 r. i 2011 r. oraz 3 wnioski w I połowie 2012 r.; dotyczyły one podmiotów produkujących żywność lub działających na rynku materiałów, przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 40 badanych przypadkach, decyzje PPIS w sprawie zatwierdzenia zakładów wydane zostały na podstawie wniosków podmiotów, ubiegających się o taki wpis. Wnioski te zostały złożone w terminach, określonych przepisami art. 64 ust.1 i 1a ustawy z dnia 25 września 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 ze zm.), na odpowiednich drukach, określonych przepisami cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 r. W oparciu o powyższe wnioski, PPIS wydał decyzje zatwierdzające zakłady. Wszystkie decyzje sporządzone zostały według jednolitego wzoru i zawierały elementy, wymagane przepisami art.107 § 1. Kpa.

W badanych przypadkach, wydanie decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładów poprzedzone zostało kontrolą, przeprowadzoną w zakładzie wnioskującym o zatwierdzenie.

Najwyższa Izba Kontroli **ocenia pozytywnie** sprawowanie przez PPIS zapobiegawczego i bieżącego nadzoru nad produkcją żywności, jak też podejmowanie stosownych działań w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania, przez producentów żywności, standardów sanitarnych.

W okresie objętym kontrolą, PPIS sporządzał roczne plany kontroli sanitarnych w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, zawarte w „Instrukcji roboczej – Planowanie Kontroli” Głównego Inspektora Sanitarnego nr IK/PK/HŻ/01/01 z dnia 28

października 2006 r. oraz wytyczne Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do planowania działalności państwowej inspekcji sanitarnej na dany rok, a także w oparciu o wyniki kontroli, prowadzonych wcześniej.

W badanym okresie przeprowadzono łącznie 1792 kontrole planowe. Kontrole podmiotów gospodarczych produkujących, przetwarzających lub wprowadzających do obrotu żywność lub materiały bądź wyroby, przeznaczone do kontaktu z żywnością, stanowiły: w 2009 r. – 81 %, w 2010 r. – 77 %, w 2011 r. – 81 % i w I połowie 2012 r. – 42 % wszystkich przeprowadzonych kontroli. PPIS, poza kontrolami wynikającymi z rocznych planów kontroli, prowadził kontrole doraźne, podejmowane na skutek interwencji mieszkańców powiatu, oraz jako kontrole sprawdzające. Kontroli takich przeprowadzono łącznie 1555, w tym: w 2009 r. – 463, w 2010 r. – 423, w 2011 r. – 463, i w I połowie 2012 r. – 206. Kontrole doraźne stanowiły – odpowiednio: 49 %, 47 %, 49 % i 46 % wszystkich, przeprowadzonych w danym roku kontroli.

Efektami przeprowadzonych kontroli było, między innymi: wydanie decyzji nakazującej wycofanie z obrotu suplementu diety, który nie spełniał wymagań określonych dla takiego środka spożywczego, wydanie łącznie 17 decyzji nakazujących wycofanie środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wydanie 8 decyzji nakazujących wstrzymanie działalności podmiotów oraz wydanie nakazu zabezpieczenia 6 kg suszu jajecznego, niespełniającego wymogów sanitarnych.

Analiza dokumentów dotyczących 5 producentów żywności wykazała, że PPIS – po kontrolach, w których stwierdzane były nieprawidłowości – wydawał decyzje w sprawach ich usunięcia, określając jednocześnie termin wykonania tych decyzji. Po upływie tego terminu organ ten przeprowadzał kontrole sprawdzające, które potwierdziły, że nieprawidłowości zostały usunięte.

Najwyższa Izba Kontroli **ocenia pozytywnie** przestrzeganie przez pracowników Stacji zakazu wykonywania dodatkowych zajęć, wywołujących. podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność

W kontroli ustalono, że w badanym okresie PPIS wydał 2 zgody dla podległych pracowników na podjęcie dodatkowego zatrudnienia i wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych: dla swojego zastępcy i dla pracownika wykonującego czynności kontrolne.

Zgoda dla zastępcy dotyczyła prowadzenia wykładów w Wyższej Szkole Zawodowej w Sanoku na Wydziale Pielęgniarstwa, natomiast zgoda dla pracownika dotyczyła wykonywania badań pola elektromagnetycznego w Laboratorium Pomiarów Promieniowania WSSE w Rzeszowie – Oddział Laboratoryjny w Sanoku. Zgodę na dodatkową działalność, udzieloną przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie, posiadał także PPIS. Zgoda dotyczyła zatrudnienia w SP ZOZ w Sanoku i pełnienia dyżurów lekarskich w szpitalnym Oddziale Obserwacyjno – Zakaźnym i Pulmonologii.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, dodatkowe zatrudnienie i zajęcia, wykonywane przez powyższe osoby, nie wywołują podejrzeń o ich stronnictwo lub interesowność.

Najwyższa Izba Kontroli **ocenia pozytywnie** pobieranie w 2011 r. przez PPIS, egzekwowanie i przekazywanie na właściwy rachunek dochodów budżetu państwa, opłat za czynności, wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru nad produkcją żywności.

W kontroli ustalono, że w roku 2011 PPIS pobierał opłaty za badania laboratoryjne i inne czynności, wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 ustawy o PIS oraz w art. 75 cyt. wyżej ustawy *o bezpieczeństwie żywności i żywienia*. Opłaty za czynności wykonywane w ramach urzędowych kontroli żywności ustalane były w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2009 r. *w sprawie opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowych kontroli żywności* (Dz. U. Nr 78, poz. 656, ze zm.) z uwzględnieniem czasu trwania przeprowadzanych kontroli, stawki ryczałtowej z tytułu przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz stawki ryczałtowej za każdą rozpoczętą godzinę przeprowadzania czynności kontrolnych. Opłaty za pozostałe czynności PPIS ustalał w oparciu o zasady, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2010 r. *w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2010 r. Nr 36, poz. 203), biorąc pod uwagę czas kontroli i koszt roboczogodziny.

Opłaty, pobrane w 2011 r. za opisane wyżej czynności, wyniosły łącznie 67.304,85 zł; były one przekazywane na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. *w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 245, poz. 1637).

W kontroli ustalono, że należności – z tytułu ww. opłat – na koniec 2011 r. wynosiły 11.904,74 zł. i dotyczyły 72 podmiotów gospodarczych, w tym 4 producentów żywności.

Zaległości – z tytułu niewniesionych opłat – na koniec 2011 r. wynosiły 9.098,52 zł, co stanowiło 76,4 % ogółu należności. Były one w całości objęte postępowaniami egzekucyjnymi. Zaległości 4 producentów żywności wynosiły ogółem 270 zł, co stanowiło 2,3 % kwoty wszystkich zaległości.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Inspektorowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag, zawartych w tym wystąpieniu.